

ÁZSIA IKONIKUS VÁROSÁLLAMAI: SZINGAPÚR, HONGKONG ÉS MAKAO

Ha Ázsia modern arcát keressük, aligha találunk jobb példát annál a három apró, de annál jelentősebb területnél, amelyek évszázadok óta Kelet és Nyugat találkozási pontjai. Szingapúr, Hongkong és Makaó – három egykori európai gyarmat, amelyek mára a világ legfontosabb pénzügyi, turisztikai és kereskedelmi központjaivá nőttek ki magukat. Jurák Zsolt utazási tanácsadónk ezúttal nem egyetlen klasszikus országba, hanem ebbe a három különleges, sok tekintetben mégis összekapcsolódó mikrovilágba kalauzol el minket.

Írta: BARNA ANDRÁS *képek:* JURÁK ZSOLT

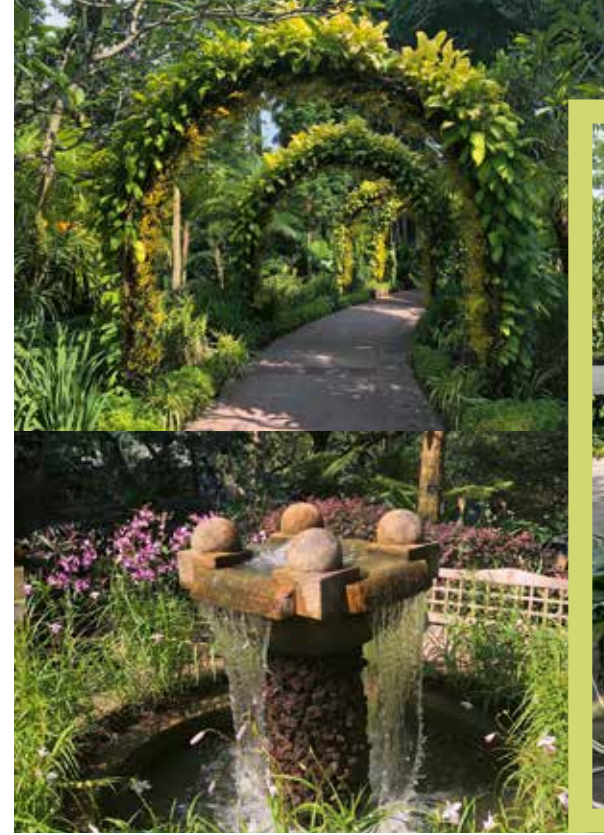

A térképalkalmazásokat böngészve Szingapúr, Hongkong és Makaó csupán apró pontoknak tűnnek a hatalmas ázsiai kontinens peremén, jelentőségük és gazdasági súlyuk azonban hatalmas.

Történelmük során mindhárom megtapasztalta az európai gyarmatosítást: Szingapúr és Hongkong a brit korona ékkövei voltak, míg Makaó a portugálok ázsiai bázisaként szolgált. Bár mára mindhárom terület a maga útját járja – Szingapúr független köztársaságként, Hongkong és Makaó pedig Kína különleges közigazgatási övezeteként –, az elmúlt évszázadok kulturális és építészeti lenyomatai letörölhetetlenek maradtak.

Ezek a városállamok külön-külön is lenyűgözőek. Míg Szingapúr egy mérnöki precizitással megtervezett, patyolattiszta futurisztikus édenkert, addig Hongkong a nyers, lüktető, filmes emlékeket idéző metropolisz, Makaó pedig a portugál történelem és a kaszinók féktelen világának szürreális keveréke. Zsolt beszámolójából kiderül, hogy bár klasszikus értelemben ritkán jelentenek önálló, többhetes úti célt, egy ázsiai utazás során szinte kötelező megállók, mindegyik egy teljesen egyedi és megismételhetetlen arcát mutatja meg a Távol-Keletnek.

Barna András: Zsolt, ezúttal egy kicsit rendhagyó útra indulunk, hiszen nem egyetlen országot járunk be, hanem rögtön hármat, méghozzá olyanokat, amelyek méretüket tekintve aprók, jelentőségükben viszont igen számottevőek. Hogyan érdemes tekinteni ezekre a városállamokra utazási szempontból?

Jurák Zsolt: Valóban rendhagyó ez a beszámoló, hiszen Szingapúr, Hongkong és Makaó klasszikus értelemben ritkán jelentenek önálló, többhetes célállomást. Ezek sokkal inkább tranzitmegállók, de abból a legkiválóbbak! Szingapúr például tökéletesen kombinálható Malajziával vagy Indonéziával, hiszen a repülőjegyek oda relatíve kedvező áron elérhetők, és utazás közben egy-két napos megállónak egyszerűen

zseniális. Hongkong és Makaó szintén jól beilleszthető egy ázsiai hajóútba vagy egy kínai körutazásba. Mindegyiknek megvan a maga utánőzhatatlan imidzse, amit vétek lenne kihagyni, ha a térségben járunk.

– Kezdjük a sort Szingapúrral, ami alig múlt fél évszázados független államként. 1819-ben Sir Stamford Raffles alapította brit kereskedelmi állomásként, ma pedig a világ egyik legfejlettebb, legtisztább országa, tele zöldfelületekkel és ultra-modern építészettel. (lásd a tavaszi lapszámunk írását). Te sokszor jártál már itt. Milyen az első benyomás?

– Szingapúr 1965 után vált ki Malajziából. Az ekkor még szegény, erőforrások nélküli szigetország mára a világ egyik legfejlettebb,

legtisztább és legszabályozottabb államává vált, túlzás nélkül állíthatjuk, hogy az innováció és a fenntarthatóság mintapéldája. Nem csoda, ha Szingapúr már a megérkezés pillanatában lenyűgözi az embert, kezdve a híres Changi repülőtérrel, ami önmagában egy futurisztikus csoda, egy üvegtető alatt lévő 40 méteres vízeséssel és orchideakertekkel. A várost mérnöki pontossággal tervezték, amit talán a legikonikusabb épületük, a Marina Bay Sands testesít meg a legjobban. Ez a három toronyra fektetett hatalmas hajót formázó komplexum, amelynek a 200 méter magasan lévő tetején egy feszített víztükrű medence (infinity pool) található. Egy alkalommal megszálltam itt, méregdrága volt, de felejthetetlen élmény, hiszen a medencét csak a szállóvendégek használhatják. A kilátás

a 101 hektáros Gardens by the Bay-re, a jövő kertjére néz, a hatalmas, napenergiát gyűjtő mesterséges „szuperfákkal” és a hatalmas üveg-dómokkal.

– Annak, aki nem a Marina Bay Sandsben száll meg, le kell mondania erről a panorámáról?

– Egyáltalán nem! Van erre egy nagyszerű trükköm. Sokan kifizetik a drága belépőjegyet a kilátóba, én viszont a medence alatti szinten található, Lavo nevű olasz étterembe szoktam asztalt foglalni. Nagyjából a belépőjegy árából nemcsak ugyanabban a panorámában gyönyörködhetsz, mint a medenceszinten, hanem még ehetsz egy zseniálisan finom tésztát is. Sőt, innen még a medencére is rá lehet látni valamennyire. Esténként pedig fantasztikus hang- és fényjátékok, vízijátékok vannak a kikötőben, amiket innen is, vagy a szemben lévő oldalról, a híres oroszlanos kúttól is meg lehet csodálni.

– Szingapúr hírhedt a rendkívül szigorú törvényeiről, amelyek a tisztaságot és a rendet védik. Ebből turistaként mit érezni?

– Valóban legendás, hogy tilos a rágógumizás, és egy eldobott cigarettacsikk is ezerdolláros büntetést vonhat maga után. Bár a rendőroket ritkán látod az utcán, a város rettentően tiszta és rendezett. Ezt a hihetetlenül gondozott környezetet a háttérben egy több százezres,

dél-ázsiai vendégmunkásokból álló réteg tartja fenn, akik a város szélén, zárt munkásszállókon élnek, és zárt teherautókkal szállítják őket.

A helyi társadalom felépítése is nagyon érdekes és kontrollált: a lakosság nyolcvan százaléka álamai lakásokban él, ahol előre meghatározott arányban lakhatnak együtt kínaiak, malájok és indiaiak.

Egyébként nagyon sokszínű a város: a kínai negyedben ott a Buddha Foga templom több száz kis arany Buddha-szoborral, a Little India hihetetlenül színes és illatos, a maláj negyed pedig az aranykupolás Szultán mecsettel és a graffitikkal teli utcákkal egy igazi hiphopközpont. A gasztronómiában hatalmas szerepe van a szabadtéri „hawker” (utcai árus) ételudvaroknak, ahol fillérékért lehet enni például fokhagymás-gyömbéres hainani csirkét vagy laksát, ami egy kókusztejes, fűszeres tésztaleves. Ezt az egészet pedig érdemes leöblíteni egy eredeti Singapore Slinggel, ami egy gyümölcsös, ginalapú koktél. Imádom, és a kivételek egyike, ugyanis én egyáltalán nem iszom alkoholt.

– Ha valaki egy kicsit ki akar szakadni a felhőkarcolók közül, van rá lehetősége?

– Hogyne! A fiataloknak és gyerekeknek ott van Szentóza (Sentosa) szigete, ami egy mesterségesen feltuningolt szórakoztatóközpont épített homokos strandokkal és a Universal Studioszal, ahová kabinos felvonóval lehet átmenni.

De engem jobban izgat Pulau Ubin, egy igazi falusi rész, ahol nincsenek felhőkarcolók, csak földutak, kerékpárok és mocsaras mangróveerdők. Itt meg lehet nézni, milyen volt Szingapúr ötven-hatvan évvel ezelőtt.

HONGKONG

– Ugorjunk egyet térben és történelmi időben is! Szingapúrtól északra fekszik Hongkong, amely 150 évnyi brit uralom után 1997-ben került vissza Kínához „egy ország, két rendszer” elv alapján. Ez a metropolisz sokkal sűrűbb, kaotikusabb és meredekebb, mint Szingapúr. Téged mi vonzott ide a leginkább?

– Őszinte leszek: engem a gyerekkorom Bruce Lee- és Jackie Chan-filmjei hoztak ide először. Látni akartam azokat a helyszíneket, ahol ezek a legendás filmek forogtak. És Hongkong pontosan azt az utánozhatatlan, lüktető ázsiai atmoszférát adja, amit az ember ezek alapján vár. Hongkong teljesen más, mint Szingapúr, és nagyon más, mint Kína többi része. Érdeemes felszállni az emeletes villamosokra, amik ott

kanyarognak a felhőkarcolók, köztük a híres Bank of China épülete között, vagy kipróbálni a 130 éves siklót, ami a Viktória-csúcsra visz. Az egyik legnagyobb élményem a Victoria kikötőben közlekedő, negyvenéves Star Ferry kompokkal hajózni a két part között, ami szó szerint filléres tétel, de a hangulata elképesztő.

– Vannak itt is eldugottabb, tradicionálisabb részek?

– Abszolút. A szigeten található a Man Mo templom, amit sűrű füstölőillat leng körbe, nagyon autentikus a hangulata. Egy egész napos kirándulást megér a Lantau-sziget is. Ide egy huszonöt perces, tenger felett átívelő libegővel is el lehet jutni, ez egy gyönyörű kolostorhoz és egy 34 méter magas bronz Buddha-szoborhoz visz fel. Innen pedig helyi busszal érdemes lemenni a Tai O nevű kis halászfaluba, ahol az emberek a mai napig cölöpházakban élnek a víz felett, sózott halakat és garnélapasztát készítenek. Olyan, mintha az ember Kína valami nagyon eldugott, vidéki részén járna, egyszerűen zseniális.

– A hongkongi köztudottan a világ egyik legdrágább ingatlanpiaca, ami elképesztő végletekhez vezet.

– Látni akartam az érem sötétebbik oldalát is, ezért befizettem egy túrára Sham Shui Po negyedébe, hogy megnézzem a hírhedt „ketreclakásokat”. Felfoghatatlan: idős,

szegény emberek három-négy négyzetméteres szobákban élnek, amelyekben egymás tetejére pakolt, másfél-két négyzetméteres, dróthálóval körbevett ágyak – ketrecek – találhatók. Ott van mindenük, abban alszanak, és lakattal zárják be, ha elmennek otthonról. Egy helyi takarító havi bérének a hetven százalékát is elviheti egy ilyen ketrec bérleti díja. Döbbenetes a kontraszt, miközben a Kowloon negyedben (Tsim Sha Tsui) a luxusszállodák és a hatalmas neonfények vakítanak.

– Ha jól tudom, a gasztronómia itt is kárpótolja az embert.

– Maximálisan! Életem első pekingi kacsját is itt ettem egy régi, vízre épült úszó étteremben (floating restaurant), Aberdeen kikötőjében. Zseniális élmény volt: a séf egy éles késsel hajszálvékonyra szeleteli a ropogós kacsát, amit aztán egy vékony tésztába (palacsintába) tekersz sűrű szójaszósszal, uborkával és újhagymával. Nemrég részt vettem egy négyórás gasztrotúrán is Hongkong-szigeten, ahol végigkóstoltuk a dim sumokat – azokat a kis bambuszkosarakban gőzölt, sertéshússal vagy zöldségekkel töltött tésztagombócokat –, és elmentünk egy nagyon öreg teaházba is. Ott olyan teát is kóstoltam, amit több mint húszféle fűszernövényből főznek, de meg is mondták, hogy ez már csak a „feketeöveseknek” való!

– Hongkongtól szó szerint csak egy ugrásra van Makaó, amely egészen 1999-ig portugál gyarmat volt – ezzel a legrégebbi európai gyarmatként vonult be az ázsiai történelembe.

– Makaó a legrégebbi európai gyarmat Ázsiában. A portugálok már a 16. században megtelepedtek itt. A terület egészen 1999-ig portugál közigazgatás alatt állt, ami a mai napig rányomja bélyegét a városépítészetre és a gasztronómiára is. Kína egyetlen olyan területe, ahol legális a kaszinójáték, a világ legnagyobb szerencsésjáték-központjává vált.

– Ha jól tudom, akkor a Távol-Kelet Las Vegasaként is emlegetik. Hogyan lehet átjutni ide?

– Kétféleképpen: komppal vagy egy mérnöki csodának számító hídon. A komp Hongkongból alig 50 perc alatt átér, de a határátkelés, a vám- és útlelvizsgálat akár két órát is elvehet, mintha csak repülővel utaznál. Visszafelé viszont kipróbáltam a Hongkong–Csuha–Makaó hidat. Ez egy 55 kilométer hosszú, egybefüggő híd- és alagútrendszer, a világ legnagyobb ilyen építménye, ami megszüntette Makaó korábbi elszigeteltségét. Busszal mindössze 25 perc alatt átértünk rajta, hatalmas élmény volt!

**– Mit érdemes megnézni ebben a mini Las Vegasban?
Érezni még a portugál gyökereket?**

– Makaó tökéletes egy egynapos kirándulásra. A portugál múlt egyértelműen jelen van: a Senado tér a jellegzetes kőmozaikjaival, vagy a város jelképének számító Szent Pál-templom (Ruins of St. Paul's) homlokzata fantasztikusan néz ki. Érdeemes megnézni az 15. századi A-Ma templomot is. És ami a gasztronómiát illeti: itt a portugál vonal az erős, ha itt járunk, akkor az isteni pastel de natát (fahéjjal megszórt tradicionális portugál tojásos kosárkát) véletlenül sem szabad kihagyni.

Ugyanakkor az tény, hogy Makaó valódi vonzerejét ma a kaszinók adják. A kínaiak szenvedélyes szerencsejátékosok, és mivel Kínában (és Hongkongban) tilos a kaszinózás, ide járnak. A bevételeik mára túlszárnyalták Las Vegast is. Én a The Venetian luxuskomplexumban jártam, ami a világ egyik legnagyobb épülete. Elképesztően néz ki: belül mesterséges égbolt, „velencei lagúnák” gondolákkal, luxusbutikok, és persze itt is hatalmas kaszinók találhatók. Bár méretében lenyűgöző, számomra a történelem, az egyedülálló hangulat és a gyerekkori filmes emlékek miatt Hongkong állt közelebb a szívemhez, de ha őszinte vagyok, akkor Makaó, Hongkong és Szingapúr hármasa együtt adja ki Ázsia modern kori csodáját. 36

